

UW BRIEF VAN

UW REF.

ONZE REF. 08/SP/DG2/CJ/118

DATUM 22.07.2008

BIJLAGE(N)

CONTACT

TEL

FAX

E-MAIL

Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid
Laurette Onkelinx
Handelsstraat 78-80
1040 Brussel

BETREFT onwettige uitoefening van de geneeskunde door doula's

Geachte mevrouw de minister,

De Federale Raad voor de Vroedvrouwen zou u graag op de hoogte brengen van de onwettige uitoefening van de geneeskunde door een nieuwe categorie beroepsbeoefenaars, nl. de doula's.

De doula's zijn sinds enkele maanden in België op het toneel verschenen en stellen zich voor als bemiddelaars tussen de geneesheer en de vroedvrouw aan de ene kant en de zwangere of de juist bevallen vrouw aan de andere kant.

De doula's eigenen zich hierbij onder meer de volgende taken toe:

- het begeleiden van de vrouw, het koppel en de familie tijdens de perinatale periode;
- het verstrekken van informatie en het verlenen van advies en bijstand inzake borstvoeding.

Artikel 2 van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen bepaalt evenwel het volgende:

“§ 1. Niemand mag de geneeskunde uitoefenen die niet het wettelijk diploma bezit van doctor in de genees-, heel- en verloskunde, dat werd behaald in overeenstemming met de wetgeving op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens, of die niet wettelijk ervan vrijgesteld is, en die bovendien de voorwaarden gesteld bij artikel 7, niet vervult.

Wordt beschouwd als onwettige uitoefening van de geneeskunde, het gewoonlijk verrichten door een persoon die het geheel van de voorwaarden, gesteld bij lid 1 van deze paragraaf, niet vervult, van elke handeling die tot doel heeft, of wordt voorgesteld tot doel te hebben, bij een menselijk wezen, hetzij het onderzoeken van de gezondheidstoestand, hetzij het opsporen van ziekten en gebrekkigheden, hetzij het stellen van de diagnose, het instellen of uitvoeren van een behandeling van een fysische of psychische, werkelijke of vermeende pathologische toestand, hetzij de inenting.

De Koning kan, overeenkomstig de bepalingen van artikel 46, de handelingen bedoeld bij vorig lid nader bepalen.

§ 2. In afwijking van § 1, zijn de houders van de beroepstitel van vroedvrouw erkend overeenkomstig artikel 21noviesdecies, ertoe gemachtigd de praktijk van de normale

bevallingen te doen, voor zover zij voldoen aan de voorwaarden bedoeld in artikel 7.

Zonder afbreuk te doen aan de uitoefening van de geneeskunde, wordt als onwettige uitoefening van de geneeskunde beschouwd, het gewoonlijk verrichten door een persoon die het geheel van de voorwaarden gesteld in het eerste lid van deze paragraaf niet vervult van elke handeling die tot doel heeft, of wordt voorgesteld als tot doel hebbend, het toezicht uit te oefenen op de zwangerschap, op de bevalling of op het postpartum, alsmede elk ingrijpen dat erop betrekking heeft.”

De huidige stand van de wetgeving laat er geen twijfel over bestaan dat “elke handeling die tot doel heeft om toezicht uit te oefenen op de zwangerschap, op de bevalling of op het postpartum, alsmede elk ingrijpen dat erop betrekking heeft” en die gewoonlijk worden verricht, een activiteit is die in principe is voorbehouden aan geneesheren en vroedvrouwen voor zover die bovendien aan alle andere wettelijke vereisten voldoen.

Vanuit wettelijk oogpunt maken alle personen die geen geneesheer of vroedvrouw zijn en die gewoonlijk om het even welke (elke) handeling verrichten die tot doel heeft om toezicht uit te oefenen op de zwangerschap, op de bevalling of op het postpartum, alsmede elk ingrijpen dat erop betrekking heeft, zich schuldig aan de onwettige uitoefening van de geneeskunde.

Hierbij moeten een aantal vaststellingen worden gedaan:

1°) Personen die geen geneesheer of vroedvrouw zijn en die uitzonderlijk, occasioneel, een handeling verrichten die tot doel heeft om toezicht uit te oefenen op de zwangerschap, op de bevalling of op het postpartum, alsmede elk ingrijpen dat erop betrekking heeft, maken zich per definitie niet schuldig aan de onwettige uitoefening van de geneeskunde.

2°) Wat moet worden verstaan onder “elke handeling die tot doel heeft, of wordt voorgesteld als tot doel hebbend, het toezicht uit te oefenen op de zwangerschap, op de bevalling of op het postpartum, alsmede elk ingrijpen dat erop betrekking heeft”? Hoewel artikel 2 van het koninklijk besluit nr. 78 niet uitdrukkelijk verwijst naar artikel 21octiesdecies van hetzelfde besluit, mag men er vanuit gaan dat de in dit laatste artikel opgesomde activiteiten, handelingen zijn die tot doel hebben om toezicht uit te oefenen op de zwangerschap, op de bevalling of op het postpartum of een ingreep uitmaken dat betrekking heeft op de zwangerschap, op de bevalling of op het postpartum. Hetzelfde kan worden gezegd over de activiteiten die worden opgesomd in het koninklijk besluit van 1 februari 1991 betreffende de uitoefening van het beroep van vroedvrouw, dat gebaseerd is op de artikelen 21octiesdecies en 21noviesdecies van het koninklijk besluit nr. 78.

3°) In het kader van de FOD Volksgezondheid is het beroep doula niet gereguleerd en werden haar/hem, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de verpleegkundigen, geen specifieke wettelijke bevoegdheden toegekend. Er kan dus in geen geval sprake zijn van concurrerende bevoegdheden.

Hieruit mag men volgens ons concluderen dat alle activiteiten die worden opgesomd in artikel 21octiesdecies van het koninklijk besluit nr. 78 en alle activiteiten die worden opgesomd in het koninklijk besluit van 1 februari 1991 betreffende de uitoefening van het beroep van

federale overheidsdienst

**VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU**

vroedvrouw niet gewoonlijk door een doula mogen worden verricht. Gebeurt dit toch, dan is er sprake van onwettige uitoefening van de geneeskunde en is de strafbepaling van artikel 38, §1, 1° van het koninklijk besluit nr. 78 van toepassing.

Graag zouden wij het standpunt van de minister kennen met betrekking tot deze problematiek.

Met de meeste hoogachting,

Anne Niset
Voorzitter van de Federale Raad voor de vroedvrouwen